

لیکونکی : اسوشیتید پریس
منبع او د خپریدو نیته : نیوز کلیک «2023-07-01»
ژبارونکی : پوهندوی دوکتور سید حسام «مل» .

فرانسه : له پولیسو سره د مظاهره کوونکو
خوانانو په اخ و بب کي تر «900» پېر کسان نیول
شوی

France: Over 900 People Arrested in Widespread Unrest as Protesting Youth Clash with Police

پر «17» کلن ناهیل د پولیسو لخواوژونکي پزې، د پولیسو او
خوانانو تر منځ چې د بې وزلى، بېکارۍ او توکمیز تبعیض سره
مبارزه کوي، د تاو تریخوالې لامل شو.

The fatal shooting by police of Nahel, 17, stirred up simmering tensions between police and youth who struggle with poverty, unemployment and racial discrimination

د انځور په واسطه: خلک لېپول کېږي

*****

پا ریس : با وجود استقرار گستردۀ پلیس، برای چهارمین شب در شهرهای اطراف فرانسه، با آتش زدن خودروها و ساختمان‌ها و غارت فروشگاه‌ها، در حالی که خانواده و دوستان خود را برای دفن این نوجوان ۱۷ ساله آماده می‌کردند، برای چهارمین شب در شهرهای اطراف فرانسه بیداد کرد.

دولت پیشنهاد کردکه به لطف تدابیر امنیتی شدیدتر، خشونت در حال کاهش بود، اما خسارات همچنان گستردۀ بود، از پا ریس گرفته تا مارسی و لیون و مناطق فرانسه در خارج از کشور، جایی که یک مرد ۵۴ ساله پس از اصابت گلوله سرگردان در گویان فرانسه جان باخت وزارت کشور از دستگیری ۹۹۴ نفر در سراسر فرانسه تا اوایل روز شنبه خبر داد.

تیم ملی فوتبال فرانسه - از جمله ستاره بین‌المللی کیلیان امبا په، بت بسیاری از جوانان در محله‌های محروم که ریشه خشم دارد - خواستار پایان دادن به خشونت شد.

بازیکنان در بیانیه‌ای گفتند: "بسیاری از ما اهل محله‌های کارگری هستیم، ما نیز در این احسا س درد و اندوه به خاطر کشته شدن **ناهل** ۱۷ ساله شریک هستیم". «خشونت چیزی را حل نمی‌کند. راه‌های صلح‌آمیز و سازنده دیگری برای ابراز وجود وجود دارد آنها گفتند که زمان «عزاداری، گفتگو و بازسازی» فرا رسیده است. تیراندازی مرگبار به ناهل، که نام خانوادگی اش علی‌نشده است، تنش‌های طولانی مدتی را بین پلیس و جوانان در پروژه‌های مسکن ایجاد کرد که با فقر، بیکاری و تبعیض نژادی دست و پنجه نرم می‌کردند.

شورش بعدی بدترین شورشی است که فرانسه در سال‌های اخیر به خود دیده است و فشار جدیدی بر رئیس جمهور امانوئل ماکرون وارد می‌کند که از والدین خواست تا کودکان را از خیابان‌ها دور نگه دارند و رسانه‌های اجتماعی را به دلیل دامن زدن به خشونت مقصّر دانست.

خانواده و دوستان روز شنبه برای ناهل در زادگاهش نانتر مراسم تشییع جنازه برگزار کردند. خشم پس از مرگ او در روز سه شنبه در حومه پاریس فوران کرد و به سرعت در سراسر کشور گسترش یافت.

اوایل روز شنبه، آتش‌نشانان در نانت آتش‌های معترضان را که بقایای سوخته‌ای از خودروها در خیابان‌ها پخش شده بود، خاموش کردند. بر حومه همسایه کلمبیس، معترضان سطل‌های زباله را واژگون کرده و از آنها برای سنگرهای موقت استفاده کردند.

به گفته پلیس، غارتگران در طول عصر به یک مغازه اسلحه فروشی در شهر بندری مارسی در دریای مدیترانه حمله کردند و با سلاح به آنجا رفته افسران در مارسی نزدیک به ۹۰ نفر را دستگیر کردند که گروه‌هایی از معترضان ماشین‌ها را آتش زند و

شیشه‌های مغازه‌ها را شکستند تا آنچه داخل آن بود را بگیرند به گفته پلیس، ساختمان‌ها و مشاغل در شهر لیون در شرق لیون نیز تخریب شده‌اند، جایی که یک سوم از حدود 30 دستگیر شده به دلیل سرقت بوده است پس از آن که یک تظاهرات غیرمجاز در اوایل عصر جمعه بیش از 1000 نفر را به خود جلب کرد، مقامات از آتش‌سوزی در خیابان‌ها خبر دادند.

وزارت کشور گفت که 994 نفر در طول شب دستگیر شدند و بیش از 2500 آتش‌سوزی رخ داد شب قبل، 917 نفر در سراسر کشور دستگیر شدند، 500 ساختمان هدف قرار گرفتند، 2000 وسیله نقلیه در آتش‌سوزی و ده ها فروشگاه غارت شدند.

به گفته وزارت کشور فرانسه، در حالی که تعداد بازداشت‌های یک شبه بالاترین میزان تاکنون بوده است، آتش‌سوزی‌ها، سوختن خودروها و حمله به ایستگاه‌های پلیس در سراسر فرانسه نسبت به شب گذشته کمتر بوده است. جرالد دارونین، وزیر کشور، مدعی شد که خشونت از شدت کمتری برخوردار بوده است.

په سلکونو پولیس او اوروزونکي د شپي په او رو د کي د 79 په گدون تبيان شوي، مگر چارواکو د لاريون کونکو لپاره د تپي کيدو شمير نه دی خپور کري بد نانتر بباروال پيپيريك جيري وويل چي فرانسه ارتيا لري په زيان منونکو گاونديو کي "بدلونونو ته فشار ورکري".

سره له دی چي د حکومت د آرام او سخت پولیسي کولو لپاره د پرله پسي غونښتنو سره سره، د جمعي په ورخ د رنا ورخ تاوتریخوالي هم ولیدل په ختيئ ببار ستراسيبورک کي د ابيل پلورنخي لوټ شوي، چيري چي پوليسو اوښکي بهونکي گاز وکاراوه، او د پاريس په سيمه کي په یوه پلورنخي کي د فاست فود پلورنخي کريکي ماتي شوي، چيري چي افسرانو هغه خلک شاته کړل چي یو تړل شوي پلورنخي ته د ننوتلو هڅه یې کوله، چارواکو وویل.

د مخ په زياتيونکي بحران سره چي د سلکونو نیول کيدو او د پوليسو پراخه ګمارني په مخنيوي کي پاتي راغلي، ماکرون د اضطراري حالت په اعلانولو کي پاتي راغلي، یو اختيار چي په 2005 کي ورته شرایطو کي کارول شوي و.

پرځای یې، د هغه حکومت د خپل قانون پلي کولو غږکون ګړندۍ کړ، د شپي 45,000 پولیس یې ځای پرځای کړل. ځینې یې د رخصتی خخه بيرته و غونښتل شول.

دارمانين د جمعي په ورخ په تول هیواد کي د شپي لخوا د تولو عامه بسونو او تر امونو د بندولو امر وکړ، کوم چي د بلواګرو په هدفونو کي و هغه دا هم وویل چي هغه ټولنیزو شبکو ته خبرداری ورکري چي اجازه ورنکري چي ټان د تاوتریخوالي لپاره د چېللونو په توګه وکاروی.

در مانین وویل، "دوی دیر همکار وو،" هغه زیاته کره چي فرانسوی چارواکو د همکاری په هيله د معلوماتو سره پليت فارمونه چمتو کول ترڅو هغه خلک ويژني چي تاوتریخوالی هخوي .

هغه وویل، "مور به هر هغه خوک تعقیب کړو چي دا تولنیزی شبکې د تاوتریخوالی د ترسره کولو لپاره کاروی ".

مکرون هم د تولنیزو رسنیو په پلیتونو کې صفر شو چي د ويچارولو او د موټرو او ودانیو د سوچولو پراماتیک عکسونه بې خپاره کړي بد سنیپ چیت او تیک تیک په جلا کولو سره ، هغه وویل چي دوی د ناکراری تنظیم کولو لپاره کارول کېږي او د کاپې کیت تاوتریخوالی لپاره د وسیلې په توګه کار کوي .

دغه تاوتریخوالی بوازی بيو کال دمخه رامینځته کېږي چي پاریس او د فرانسی نور نبارونه د اوري د المپیک لوبيو لپاره د 10,500 اولمپیکانو او مليونونو لیدونکو کوربه توب کوي تنظیم کونکو وویل چي دوی وضعیت له نردی څاري حکه چي د المپیک لپاره چمتو والی دوام لري .

هغه پولیس افسر چي د ناهیل په ژللو تورن دی د داوطلبانه وژنی ابتدایي تور لکول شوی و ابتدایي تورونه پدي معنی دي چي تحقیق کونکی مجستيریت په کلکه په غلطی شک لري مګر محکمی ته د قضیي لیبلو دمخه د نورو پلنتو ته ارتیا لري . د نا نتیری څارنوال پاسکال پراج وویل چي د هغه لومړنی خیرنې هغه دي پایلې ته رسولی چي د افسر لخوا د هغه د وسلو کارول په قانوني توګه توجیه نه وو .

د ناهیل مور، چي د مونیا ایم په نوم پېژندل شوی، د فرانسی 5 تلویزیون ته وویل چي هغه په افسر باندی غوشه وه مګر په عمومي توګه پولیسو ته نه هغې وویل: "هغه بيو کوچنی عرب بنکاري ماشوم ولید، هغه غونښل چي د هغه ژوند واخلي ." .

هغې وویل: "بیو پولیس افسر نه شي کولی خپل توبک او ډزی زمور پرماشوما نو وکړي، زمور د ماشومانو ژوند واخلي " بکورنۍ په الجزایر کې رینې لري .

ریس «Race» په فرانسه کې د لسیزو راهیسي بیوه ممنوع موضوع وه، کوم چي په رسمي ډول د رنگ رانده نړیوالیزم عقیدی ته ژمن دی د ناهیل د وژنی په پایله کې، د فرانسوی نژاد پرستی ضد فعالانو د پولیسو د چلنډ په اړه شکایتونه نوي کړل .

تیر کال د فرانسي د پولیسو له خوا دیا رس کسان چي د ترافیکي تمدید نه مراتعات شوی وو په یزو ووژل شول بېړ کال د ناهیل په ګډون درې نور کسان هم په ورته حالاتو کې مره شوی دي بمینې په فرانسه کې د لا زیاتو حساب ورکونی غونښتنی رامینځته کړي

، کوم چې په مینیسوټا کي د پولیسوا لخوا د جورج فلوید له وژني وروسته د نژادی عدالت لاریونونه هم ليدلی .

د دې اونۍ لاریونونه په 2005 کې د دریو اونیو لاریونونو په څیر و چې د 15 کلن بونا ترورا او 17 کلن زید بینا له مرینې وروسته په کلیچي - سوس - بویس کې د بریښنا په یوه سب ستیشن کې د پولیسوا څخه د پنیدو پرمھاں د بریښنايی ډزو له امله ووژل شول.

په درناوی «02-07-2023»